

כתבה אחת עשרה בסדרה

עם התחייבות נשיאותית לא הולכים למיכולת

בסרט הזה כבר היינו...

התחייבות נשיאותית - אשליה ומגבלותיה

- **עובדה:** לפי חוקת ארה"ב אין תוקף חוקי להתחייבות בינלאומית של נשיא, אלא באישור 67 מתוך 100 סנטורים.
- **עובדה:** לפי חוקת ארה"ב אין תוקף להתחייבות כספית של נשיא, אלא אם אושרה בחקיקת הקונגרס, הככול ע"י מגבלות תקציביות קשיחות.
- **עובדה:** לפי חוקת ארה"ב יכולים הנשיא ו/או הקונגרס לבטל כל התחייבות בינלאומית ע"י החלטה נשיאותית או ע"י הצבעת קונגרס.
- **עובדה:** נשיא יכול לעקוף את אישור הסנאט ע"י "הסכמה נשיאותית" או "הוראה נשיאותית", הניתנים לביטול מיידי ע"י הנשיא עצמו או ממשיכיו.
- **עובדה:** כל התחייבות בינלאומית של ארה"ב מנוסחת תמיד בעמימות, ועשירה בדרכי מילוט מן הכורח לממש את ההתחייבות.
- כל התחייבות בינלאומית של ארה"ב (אפילו נאט"ו) כפופה לחוקת ארה"ב, המאפשרת ביטול אם יש חשש לפגיעה באינטרס ארה"ב.

- **עובדה:** לפי חוקת ארה"ב אין משמעות מחייבת להצהרה/הבטחה נשיאותית ללא חקיקת הקונגרס.
- **עובדה:** אין משמעות מחייבת להצהרות הנשיא בוש לגבי "קווי 1967" ו"טענת השיבה". הנשיאים ג'ונסון ורייגן הכריזו שישראל אינה חייבת לסגת ל"קווי 1967" (10.9.68, 1.9.82), אך אין זה מונע מנשיאים אחרים וגם-לא מנע מהם - לתבוע זאת. נשיא ארה"ב לא תמכו אף פעם ב-"טענת השיבה".
- **עובדה:** הנשיא קלינטון התחייב בשנת 2000 להעניק לישראל 800 מיליון דולר תמורת הינתקות מלבנון. ההינתקות בוצעה, הטרור הפלסטיני קיבל רוח גבית, אך המענק לא הגיע ולא יגיע.
- **עובדה:** למרות התחייבות הנשיא רייגן (1981), מוצבים היום מטוסי F-15 של חיל האוויר הסעודי ליד אילת ומאיימים על ישראל.
- **עובדה:** הנשיא בוש התחייב ב-1991 לפעול לניטרול טילי הסקאד במערב לעיראק כדי לבלום מכת מנע ישראלית. אבל, רק 3% מההפצצות כוונו למערב עיראק (במקום 30% שהובטחו), משגרי הטילים לא נפגעו, אך ישראל הוכתה "בבטן הרכה".
- **ב-1970 התחייב הנשיא ניקסון שמצרים לא תקרב טילים לסיני.** הטילים קודמו, וארה"ב התעלמה. התוצאה: 2,800 הרוגי מלחמת יום הכיפורים.
- **ב-1957 התחייב הנשיא אייזנהאואר לסייע לישראל, בתמורה להסכם הנסיגה מסיני.** ב-1967 הופר ההסכם, וחגורת החנק המצרית-סורית-ירדנית התהדקה. הנשיא ג'ונסון התכחש להתחייבויות ואיים בסנקציות אם ישראל תקדים תרופה למכה. התוצאה: "מלחמת ששת הימים".
- **ב-2000 התחייב המועמד לנשיאות בוש להעביר את שגרירות ארה"ב לירושלים.** שגרירות ארה"ב עדיין נמצאת בת"א.

השורה התחתונה

- הטענה כאילו הבטחה/הצהרה נשיאותית חרוטה בסלע, מבטאת אי הבנה של הדמוקרטיה האמריקאית, אשליה מסוכנת, והתעלמות מתקדימי ושגיאות העבר שגבו מישראל מחיר כבד.
- תמורת התחייבות נשיאותית עמומה ובלתי מחייבת מבחינה חוקתית, אמורה ישראל לבצע נסיגה וודאית, המהווה לדעת הרמטכ"ל (3.12.03) רוח גבית לטרור.
- ארה"ב - ולא ישראל - תחליט אם לממש את ההתחייבויות.

הכתבה הבאה בסדרה תדון בנושא "נסיגה מעזה - שפחים תמורת מרור"

עמותת התקוה: ת.ד. 3593 ירושלים 91034 טל: 03-6911145 / WWW.ACPR.ORG.IL / HATIKVAH